

N:o 9.

Af Herr Carlson: angående förhöjning af anslaget till arvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer från 52,000 R:dr till 65,000 Kronor.

Inspektionen öfver folkskolorna har onekligen kraftigt bidragit att främja deras förkofran. Ett stort antal nya skolor har i följd af inspektörernes åtgärder tillkommit; skolväsendets allmänna anordning har förbättrats; undervisningen har blifvit mera lefvande.

I samma mån som denna verksamhet vunnit en större omfattning och arbetet blifvit trägnare, har ock sjelfva institutionen gått framåt, förnämligast i det hänseendet, att inspektörernes antal småningom ökats. Men den skulle utan tvifvel vinna derpå, om den äfven i ett annat afseende utvecklades, så nemligen att inspektörer tillsattes, som uteslutande egnade sina krafter åt detta kall och som öfvade tillsyn inom ett större distrikt.

I gällande föreskrifter finnes intet hinder för vidtagande af en sådan åtgärd. Anslaget är gifvet till »arvoden och resekostnader åt folkskoleinspektörer», utan alla närmare bestämmelser. Men en svårighet möter deri, att, om en man skall för detta mål uppoffra all sin tid och kraft, måste en större kostnad uppkomma, än om samma uppdrag är deladt på flera, som derjemte innehafva andra tjänster. Fördelarne deraf, att en för ändamålet och dess fordringar särskildt bildad person åt denna verksamhet odeladt egnar sin tid, äro dock så stora, att de väl uppväga en något ökad utgift.

Grundsatsen, om den antages, kan likväl icke genast och på en gång sättas i verket. Folkskoleväsendet utgör hos oss jemförelsevis en ny undervisningsgren: deras antal är ännu icke stort, som derät särskildt egnat sig. Skulle en allmän tillämpning vidtaga, innan man eger visshet

derom, att tillräckligt många, med erforderliga egenskaper utrustade personer för det svåra och grannliga värfvet finnas att tillgå, så kan man lätteligen motverka det ändamål, man velat främja. Förändringen bör därför, om den skall rätt gagna, endast efter hand utföras.

En början är redan gjord i så måtto, att, i tre stift, inspektionen varit anförtrodd åt en enda person. Banan är således beträdd. Hon bör, som jag tror, fullföljas, och möjligheten dertill beredas genom någon tillökning i anslaget. Folkskolan skall, vid den utvecklingsgrad hon nu uppnått, säkerligen vinna derpå, att män med den särskilda pedagogiska bildning och erfarenhet, som tillhöra hennes område, egna sig åt tillsynen öfver hennes angelägenheter.

Det för folkskoleinspektionen afsedda anslag, som utgör en del af det gemensamma reservationsanslaget för folkundervisningen, är för närvarande uppfördt med ett belopp af 52,000 R:dr. Det synes i alla händelser påkalla en tillökning, emedan rese- och traktamentsersättningarne ständigt växa; med afseende äfven derpå, men förnämligast på det att, då tillfälle dertill finnes, inspektörer må kunna tillsättas, som odeladt egna sig åt detta maktpåliggande kall, tager jag mig friheten föreslå,
att det nämnda anslagsbeloppet måtte ökas till 65,000 R:dr.

Stockholm den 28 Januari 1874.

F. F. Carlson.